

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai
Közössége

Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

XXVII. (XXIV.) évfolyam, 21. (371.) szám. 2023. november 1.

November – Szent András hava – ősztű – enyészet hava

November az év tizenegyedik hónapja a Gergely-naptárban, és 30 napos. Neve a latin *novem* szóból származik, amelynek jelentése kilenc, mivel eredetileg az év kilencedik hónapja volt a római naptárban, mielőtt a január és február hónapokat hozzáadták az évhez. A 18. századi nyelvújítók a novembernek a gémberes szót javasolták. A népi kalendárium Szent András havának nevezi.

Népi kalendárium

November 1. – Mindenszentek napja. A naptárban név szerint nem említett összes szentek emléknapja. A 9. század óta kötelező ünnep. A 20. században a halottak napjának előestéje, vigíliája lett. A katolikus hagyományok szerint e napon az élő és az elhalt hívek titokzatos közösséget alkotnak. A néphit úgy tartja, hogy ilyenkor hazalátogatnak a halottak, ezért sokfelé ismert volt az a szokás, hogy megterítettek számukra: kenyeret, sót, vizet téve az asztalra. Mindenszentek napja a népi táplálkozásban jeles napnak számított, ekkor gazdagon étkeztek: húsleves, töltött tyúk, diós-mákos kalács, rétes került a családtagok elé.

A mindenszentek utáni hetet halottak hetének nevezik, régen gyászruhát viseltek ezekben a napokban. Tilos volt mosni, mert úgy tartották, hogy a halottaknak vízben kellene feküdni.

A hónap első napjához időjárásjóslás is kapcsolódik: „Ha ez a nap nedves: lágy telet, ha tiszta: erős, havas telet mutat.”

November 2. – Halottak napja. A család halottaira való emlékezés napja. Újabban egy-egy közösség, falu vagy város, sőt a nemzet hősi halottairól is megemlékeznek. Napjainkban a két emléknap erősen összekapcsolódik, és az utódok temetőjárása jellemzi; az elődök sírjainál találkozik a rokonság, akik gyertyát, mécsest gyújtanak a halottaik lelki üdvéért. Akiknek a sírja, nyughelye ismeretlen, mert háborúban, idegenben haltak meg, azokért a temetők kőkeresztjeinél, vagy otthon, a lakóházak ablakában égnek a gyertyák.

A magyar nyelvterület sok vidékén szokásban volt, hogy halottak napján megvendégelték a szegényeket és a koldusokat. Úgynevezett kolduskalácsot sütöttek, amit a temető kapujában várakozó koldusoknak adtak, hogy ők is imádkozzanak egy-egy család halottaiért.

November 11. – Márton napja. Szent Márton Pannóniában, a mai Szombathely római kori elődjében, Savariában született 316/317-ben. Életútját csodák és gyógyulások kísérték, jóságáról legendák keringtek. Fontos hittérítő munkát végzett. A középkor egyik legnépszerűbb szentje volt, kultusza hazánkban is virágzott. Emlékét helynevek, templomok, oltárképek őrzik.

Szent Márton napjához számos hagyomány fűződik. A pásztorok vesszőt adtak ajándékba a gazdáknak, s úgy tartották, ahány ága van Szent Márton vesszejének, annyi malaca lesz a kocának. Általánosan ismert az a mondás is, hogy „Aki Márton napon libát nem eszik, egész éven át éhezik.” A szólás eredete a szent legendájával függ össze: Szent Márton a ludak óljába bújt, hogy püspökké választása elől kitérjen, de a libák gágogása elárulta rejtekhelyét.

Márton-napon országszerte lakomákat rendeztek, hogy egész évben bővében legyenek az ételnek, italnak. A libasülthöz a bortermelő vidékeken újbort ittak, amit ekkor kóstoltak meg először, mondván: „A bornak Márton a bírása”.

Az időjárásra vonatkozó sok jóslás közül álljon itt egy kalendáriumi regula: „Márton napján, ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál.”

November 19. – Erzsébet napja. Árpád-házi Szent Erzsébet (1207–1231) a katolikus egyház egyik legnagyobb tiszteletnek örvendő női szentje. II. András király leánya vezeklő életmódot folytatott, gyakran böjtölt és virrasztott. Árvamenhelyet és kórházat alapított, részt vett a betegápolásban. Segítette a rászorulókat, sokat jótékonykodott. A legenda szerint a szegényeknek vitt alamizsna a kötényében rózsává változott, amikor sógora kérdőre vonta őt. Hazánkban az egyik legkedveltebb névünnepe. Ha Erzsébet napon havazik, azt mondják: „Erzsébet megrázta a pendelyét.”

November 25. – Katalin napja. Szent Katalin a 3–4. században élt az egyiptomi Alexandriában. Keresztény hitéért halt mártírhalált. Legendája szerint szép és okos királylány volt, akinek egyik látomásában megjelent Jézus, és eljegyezte őt. Katalin vértanúságakor ismét megjelent, és megígérte, hogy meghallgatja azokat, akik menyasszonyához imádkoznak. Így lett Katalin a házasságra vágyó leányok védőszentje. Okossága miatt egyetemek, tudósok, diákok patrónájává is vált.

Napjához férjjeslő hiedelmek és praktikák kapcsolódtak. Ha a vízbe tett gyümölcság, más néven katalingally karácsonyig kizöldül, a leány közeli házasságkötése várható. Ha a legény lopott női inget tett a párnája alá, éjjel megálmodta ki lesz a felesége.

A Katalin napi időjárásjóslás közismert: „Ha Katalin kopog, a karácsony locsog; ha Katalin potyogós, a karácsony ropogós.”

November 30. – András napja. Szent András apostol, a keleti egyház védőszentje az első században élt. András egyike azon két tanítványnak, akik először követték Jézust. Az apostolok szétválása után Kis-Ázsiában hirdette az evangéliumot. Hittérítő tevékenységéért keresztre feszítették. A hagyomány szerint keresztjének szarait nem derékszögben, hanem átlósan ácsolták, ezért nevezik az ilyen formájú keresztet andráskeresztnek.

Az András szó eredeti jelentése férfi, férfias. Névnepja az eladó lányok számára a legfontosabb férjjeslő alkalom.

A nap időjárása a karácsonyival ellentétes: „Ha András fagyos, karácsony totyakos.”

Ez lesz 2023 novemberében

* Az ukrán parlament újabb 90 nappal meghosszabbította a hadiállapotot. Emellett a parlament támogatta az általános mozgósítás időtartamának meghosszabbítását is, 2023. november 15-ig.

Fontosabb események

2023. november 1. Mindenszentek napja.

2023. november 2. Halottak napja a keresztény világban.

2023. november 3. A magyar tudomány napja.

2023. november 4. Az 1956-os forradalom leverésének emléknapja.

2023. november 4. Megszervezik az I. BeregCulturFest folklórfesztivált Beregszászon. A programot **Babják Edit**, az Oktatási és Kulturális Osztály vezetője hirdette meg, és valamennyi előjárói körzetet be akarják majd vonni. A kulturális esemény Beregszászon, a Kossuth téren zajlik le, ahol koncertek és helyi kézműves termékek várják majd a vendégeket.

2023. november 4. Lucsok Péter Miklós OP püspök nyitott találkozóra hív minden érdeklődőt, amely során párbeszéd formájában válaszol a lelki étellel és az élet nehézségeivel kapcsolatos kérdésekre. Helyszín: Szent Márton Székesegyház. Kezdés: 15.00 (kijevi idő).

2023. november 4. A Kárpátaljai Hazajáró Egylet a reformáció emléknapjához kötődően *Református emlékeink nyomában a Beregvidéken* címmel autóbusszos kirándulást szervez. Jelentkezés, részletek az egyesület honlapján (karpataljihazajaro.com).

2023. november 7–8. A Kárpátaljai Kultúrkaraván következő vendégei Csík János és a Mezzo. A koncertekre a makkosjánosi Helikon Hotelben, illetve a Munkácsy Mihály Magyar Házban kerül sor. Részletek, jelentkezés a kultúrkaraván Facebook-oldalán.

2023. november 11. Az első világháború végének emléknapja az angolszász országokban.

2023. november 11. A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány (igazgató: dr. Váradi Natália) által szervezett 40 fős csoport látogatást tesz a Szolyvai Emlékparkban, hogy megemlékezzenek a málenyikij robot áldozatairól, és tiszteletünket tegyék a siratófalnál egy koszorúzással. Kezdet: 11.00 óra.

2023. november 12. Az ungvári járási ráti római katolikus templomban kerül sor **Dupka Nándor** doktorandusz *Haklik Sándor vértanú. A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház hitvallói (1945–1991)* című kismonográfiájának bemutatójára, amely a KMMI és az Intermix Kiadó gondozásában jelent meg 2023-ban. A szentmise után az eseményt **Thurzó Péter** plébános nyitja meg, majd megkoszorúzzák a Rátról 1949-ben elhurcolt mártír *Haklik Sándor* római katolikus pap emléktábláját. A könyv elektronikus változata letölthető: <https://kmmi.org.ua/uploads/attachments/books/KMMI-fuzetek/Haklik.pdf>

2023. november 13. A magyar nyelv napja.

2023. november 17. A GULAG–GUPVI-kutatók nemzetközi fóruma 2023: kutatás, tényfeltárás, emlékezetpolitika a Szolyvai Emlékparkbizottság, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és az UNE UMOTI Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszéke szervezésében. Kezdet: 10.00 (közép-európai idő szerint). Helyszín: Beregszász, Európa–Magyar Ház.

Előzetes program

EMLÉKEZÉS

10.00–10.15: Nyitóbeszéd: **dr. Tóth Mihály**, a Szolyvai Emlékparkbizottság elnöke, az emlékkonferencia levezető elnöke. Megemlékezés: mécsesgyújtás, közös ima a mártírok lelki üdvéért a történelmi egyházak képviselőinek közreműködésével.

Prezentációk, műhelybeszámolók, Szakmai kutatások, tényfeltárások ismertetése

10.15–10.30: **dr. Zékány Krisztina** nyelvész, PhD (Ungvár), az UNE UMOTI Magyar Filológia Tanszékének vezetője: *A GULAG–GUPVI-kutatók nemzetközi fóruma Kárpátalján 2022. c. tanulmánygyűjtemény és évkönyv a szerkesztő szemével.*

10.30–10.45: habil. dr. Váradi Natália történész, PhD (Beregszász), a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszékének docense: *Élet a szovjet elnyomás árnyékában Kárpátalján*.

10.45–11.00: dr. Zubánics László történész, PhD (Gut), az UNE UMOTI Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszékének vezetője: *Gut a megszálló rendszerek törésvonalaiban*.

11.00–11.15: Marosi István görögkatolikus áldozópap, az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium igazgatója, egyháztörténész (Beregszász): *A 70 éve meggyilkolt Orosz Péter bilkei g.k. pap (1953. 08. 27.) az egyházüldözés kezdeti időszakában*.

11.15–11.30: dr. Dupka György történész, PhD (Ungvár, GKNT-tag), a Szolyvai Emlékpark kutatóműhelyének vezetője, a bizottság felelős titkára: *Validációs tapasztalatok a szovjet fogságba került Ung-vidékiek kapcsán az MNL-adatállományának tükrében*.

11.30–11.45: Bimba Brigitta, a Debreceni Egyetem Történelem és Néprajzi Doktori Iskolájának abszolvált hallgatója (Bátyú, GKNT-tag): *Anyaság és gyermeknevelés a GULAG–GUPVI táborokban és a száműzetés helyein*.

11.45–12.00: Dupka Nándor (Ungvár), az UNE Történelem és Nemzetközi Kapcsolatok Kara Történelemtudományi Kar doktori képzésének hallgatója: *Pásztor Ferenc beregszászi római katolikus plébános, vikárius, vértanú emlékezete*.

12.00–12.15: Meskó János (Ungvár) helytörténész, a Szolyvai Emlékparkbizottság Munkácsi várban elhelyezett GULAG–GUPVI állandó kiállításának megbízott igazgatója: *Adalékok boldog Romzsa Tódor görögkatolikus püspök vértanú utolsó napjaihoz*.

12.15–12.30: dr. Havasi János lágerkutató, tényfeltáró újságíró, dokumentumfilm-készítő (Pécs, GKNT-tag): *A hadisírkutatás emberi jogi és nemzetközi jogi vonatkozásai*.

12.30–12.45: dr. Botlik József történész (Budapest): *Adalékok Demkó Mihály és Földesi Gyula magyar országgyűlési képviselők meghurcoltatásához*.

12.45–13.00: Kovács Sándor turisztikai szakíró, helytörténeti kutató (Budapest): *A szovjet rezsim által meggyalázott és elpusztított magyar emlékek Beregvidéken*.

13.00–13.15: Kérdések, hozzászólások, zárszó.

13.15–14.30: Állófogadás

A programváltoztatás jogát fenntartjuk. A rendezvény sajtó nyilvános.

A rendezvényt online közvetítjük, amely során hang- és képrögzítés történik.

2023. november 17. Csöndes koszorúzás a sztálini megtorlás beregszászi emlékművénél. Időpont: **15.15**.

2023. november 18. Csöndes koszorúzás az 1944 őszén elhurcolt és a szovjet táborokban odahalt áldozatok emlékére a Szolyvai Emlékparkban. Kezdet: 11.00 óra (közép európai idő szerint).

2023. november 19. A tiszabökényi Árpád-házi Szent Erzsébet római katolikus templom búcsúja **Hajas Ámosz** OFM, plébános-kormányzó celebrálásában. A szentmise után a templomkertben lévő emlékműnél koszorúzással egybekötött emlékezés a mártírokra, a meghurcolt hitvalló papokra, a 79 évvel ezelőtt Erzsébet napján elhurcolt magyar és német férfiakra.

2023. november 18–19. A málenkij robotra, illetve háromnapos munkára hurcolt áldozatokról emlékeznek meg a helyi szervezetek a magyarlakta településeken.

2023. november folyamán. Képzőművészeti kiállítások, író-olvasó találkozók, folyóirat- és könyvbemutatók, koncertek a magyarlakta településeken.

VENDÉGSÉGBEN

2023. november 4. A Bethlen Gábor Alapítvány díjátadó ünnepsége Budapesten.

2023. november 3–4. „Azt mondták, csak néhány napi munka...” A „málenkij robot” romániai változatai Erdélyben. Kárpát-medencei konferencia Sepsiszentgyörgyön, megemlékezések a térségben és a barcaföldvári egykori fogolytábor helyén álló kegyhelynél. Szervezők: Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre és a Historikus Egyesület. A konferencia-előadók között van mások mellett feltüntetve **Dupka György** történész (Tiszabökény–Ungvár): *Adalékok a meghurcolt, internált, elítélt erdélyiekről és a kárpátaljai románokról a szovjet levéltári iratok, dokumentumok tükrében.*

2023. november 6. A *Közösség és egyén a szovjet fogságba hurcoltak kontextusában* c. tanulmánykötet bemutatója a Magyar Országos Levéltárban a Gulág- és Gupvi-kutatók Nemzetközi Társasága szervezésében. A kötet 22 szerzője között a kárpátaljai kutatókat **Bimba Brigitta** doktorandusz, **dr. Dupka György**, **dr. Molnár D. Erzsébet** történész képviseli.

2023. november 8. A Magyar Nemzeti Művelődési Intézet XVIII. őszi stratégiai tanácskozása Lakitelken.

2023. november 8. A Magyarság Háza Irodalmi Szalonban sor kerül **Shrek Tímea** könyvbemutatójára. A szerzővel **Kalocsai Andrea**, a közmédia műsorvezetője beszélget.

2023. november 24. A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapja alkalmából hibrid, online konferencia a Magyar Nemzeti Levéltár Gulág és Gupvikutatók Intézete szervezésében a Kárpátaljai Szövetség székházában. Kárpátaljai előadók: **Bimba Brigitta** (Bátyú), **dr. Molnár D. Erzsébet** (Beregszász), **dr. Dupka György** (Ungvár). Kezdet: 10 óra.

2023. november 25. Katalin napi jótékonyági batyus bál a Kárpátaljai Szövetség székházában. Zenél: **Szilágyi Csaba** Cifra Bandája. Kezdet: 18 óra.

Személyiségek évfordulói

November 2. Ezen a napon hunyt el Marina Gyula (1901. 05. 26. – 1983. 11. 02.) görögkatolikus pap, közíró.

November 3. Ezen a napon hunyt el **id. BALOG Sándor** (Nagydobrony, 1899. december 31. – Beregszász, 1958. november 3.) lágér-költő, szerkesztő, néptanító.

November 4. Ezen a napon hunyt el **JACZKÓ Olga**, Nátolyáné Jaczkó Olga, Jaczkó Olga N. (Tarna, 1895. január 20. – Nagykovácsi, 1970. november 4.) író, költő.

November 5. Ezen a napon született **BARTOSH (PETRICSKO)Tatyjana** festő (Szolyva, 1967. 11. 05.)

November 7. Ezen a napon hunyt el **SIMON Menyhért** (Bátyú, 1897. július 7. – Budapest, 1952. november 7.) költő, szerkesztő, újságíró.

November 9. Ezen a napon hunyt el MÉCS László (Hernádszentistván, 1895. január 17. – Pannonhalma, 1978. november 9.) költő, recitátor, szerkesztő, premontrei szerzetes.

November 11. Ezen a napon született PAP Ildikó, Görei (Csepel, 1963. 11. 11.) író.

November 13. Ezen a napon hunyt el KOVÁCS Vilmos (Gát, 1927. június 5. – Budapest, 1977. november 13.) költő, író, szerkesztő.

November 14. Ezen a napon született BACSINSZKY András (1732. november 14.) munkácsi görögkatolikus püspök.

November 14. Ezen a napon született MAJNEK Antal (Budapest, 1951. november 18.), a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye nyugalmazott püspöke, Munkács díszpolgára.

November 14. Ezen a napon született BORECZKY Béla festő (Ublya /Szlovákia/, 1910. 11. 14. – Kassa, 1990.)

November 16. Ezen a napon született SÁFÁRY László (Munkács, 1910. november 16. – Donkanyar, 1943/1944) költő, szerkesztő, tanár.

November 16. Ezen a napon született ZIMÁNYI József (Törökszentmiklós, 1917. november 16. – Nyíregyháza, 1998. szeptember 10.) református lelkész, GULAG-rab, lágerversek szerzője.

November 17. Ezen a napon született CSOKONAI vitéz Mihály (Debrecen, 1773. november 17. – Debrecen, 1805. január 28.) író, költő és műfordító.

November 17. Ezen a napon született IVÁN Ambrus festő (Kisszelmenc, 1929. 11. 17.)

November 20. Ezen a napon született GRABOVSKY Emil festőművész, grafikus (Ungvár, 1892. 11. 20. – 1955. 10. 20.)

November 20. Ezen a napon hunyt el TAKÁTS Gyula (Tab, 1911. február 4. – Kaposvár, 2008. november 20.) Kossuth-díjas költő, író, műfordító, kritikus, tanár.

November 29. Ezen a napon született **LATOR László** (Tiszasásvár, 1927. november 29. – 2023. július 17.) Kossuth- és József Attila-díjas költő, műfordító, irodalomtörténész, esszéista, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja.

November 24. Ezen a napon született FERENCZI Tihamér (Badaló, 1941. november 24.) költő.

November 30. Ezen a napon született MEDVECZKY Miklós (Iszka/Izki, 1930. 11. 30. – Budapest, 2007. 07. 21.) festő, monumentalista

FELHÍVÁSOK, KÖZLEMÉNYEK

2023.

11.06. 09.00

Szín

11.07. 09.00

Szín

11.09. 16.00

A Sátán fattya

11.10. 17.00

11.12. 17.00

Eztrag-golia

11.14. 19.00

11.21. 18.00

11.27. 09.00

U. Jones: A kir

11.27. 11.00

U. Jones: A kir

11.27. 14.30

11.28. 09.00

U. Jones: A kir

11.28. 11.00

U. Jones: A kir

11.29. 09.00

U. Jones: A kir

11.29. 11.00

U. Jones: A kir

Indul a Prima Primissima közönségsvavazás

Október 24-től november 29. éjfélig lehet szavazni a Prima Primissima idei közönségdíjasára. A 2023-as Prima Primissima díj tíz kategóriájának harminc jelöltje közül – a szakmai elismerésen kívül – a közönség által legtöbb szavazatot kapott Prima a Demján Sándor Alapítvány által felajánlott 15 millió forinttal járó Közönségdíjban részesül. A szavazás keretében a résztvevők SMS-ben szavazhatnak az általuk választott Prima Primissima jelöltre a 06 70/70-77-000-es számon.

A magyar irodalom jelöltjei között van földink, **Füzesi Magda** József Attila-díjas költő, MMA-tag.

Kárpátaljai származású színész a Kaszás Attila-díj esélyesei között

Kaszás Attila-díjra jelölték idén **Fehér László** beregszászi származású színészt – közölte a Petőfi Kulturális Ügynökség a Nemzeti Színház csütörtöki sajtótájékoztatójára hivatkozva. **Fehér László** lehet az első kárpátaljai színművész, aki elnyeri a Kaszás Attiláról elnevezett szakmai díjat.

Összesen négy színművész verseng a rangos elismerésért: **Nagy Cili, Csakó Zoltán, Fehér László** és **Fila Balázs**.

A kárpátaljai **Fehér László** a budapesti Forte Társulat tagja. Édesapja az Illyés Gyula Színház (ma: Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház) világosítójaként dolgozott, így került a színház stúdiójába. 2009-ben felvételt nyert a Színház- és Filmművészeti Egyetemre, ahol 2014-ben fejezte be tanulmányait. Azóta a Forte Társulatnál dolgozik, emellett más színházaknál is fellép vendégként.

Pokorni Zoltán, Budapest XII. kerületének polgármestere, a Kaszás Attila-díj egyik alapítója elmondta, hogy a magyarság és Magyarország is sokat köszönhet a színházi társulatoknak. *„Jó látni, hogy a határon túli közösségek is érzik ezt, és évről évre jelölnek maguk közül a díjra. Fontos, hogy a helyben elismert és szeretett tehetségek országosan is ismertté váljanak”* – mondta.

A díj a magyar nyelven játszó színművészek szakmai és emberi elismerése, valamint a tragikus körülmények között fiatalon elhunyt Kaszás Attila szellemi hagyatékának ápolása.

A Kaszás Attila-díj idei győzteséről a közönség október 26-tól november 30-án éjfélig szavazhat a www.kaszasattiladij.hu oldalon.

Az elismerést december 5-én adják át a Vígyszínházban ünnepélyes keretek között. A díj mellett a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Raiffeisen Bank pénzjutalma is jár. Fehér László életútja a Kaszás Attila-díj oldalán [ide kattintva](#) olvasható, bemutatkozó videója a Kultúra.hu YouTube-csatornáján érhető el.

Hazánk büszkeségei – rajzpályázat

A hazaszeretet érzését nem lehet elég korán elültetni a szívekben. Hisszük, hogy ha megfelelően gondozzuk, akkor ez az érzés egy életen át kitart. Ebben a szellemben indítjuk el a Hazánk büszkeségei c. rajzpályázatunkat, amelyre nem csak a Kárpát-medence, hanem a diaszpóra magyar fiataljainak az alkotásait is várjuk. Célunk, hogy a legkisebbektől a nagyobbakig elindítsunk egy olyan gondolatmenetet, amely a magyarság iránti érzelmekre fekteti a hangsúlyt. Fontosnak

tartjuk ugyanis, hogy a pályázat útján tudatosan irányítsuk a fiatal művészeknek a figyelmét arra, hogy számukra a kultúránk, a földrajzi adottságaink vagy a történelmi eseményeink, témáink is fontosak legyenek.

A hazaszeretet, a Magyarország iránt érzett büszkeség egy összetett, sokrétű dolog, de mi most arra kérünk mindenkit, hogy a sok közül egyet válasszon ki, lehet ez egy hely, egy esemény, egy magyarságra jellemző dolog, egy történelmi/irodalmi/tudományos személy vagy akár egy találmány, hungarikum stb. Arra számítunk, hogy a sok különféle rajzból összeáll, hogy mi az a sok száz dolog, ami miatt büszkék lehetünk a hazánkra.

Négy pályázati kategóriában általános iskola alsó 1-2. osztályosok, általános iskola alsó 3-4. osztályosok, általános iskola felsős és középiskolások rajzait várjuk A4 vagy A3 méretű lapra. A nevezéshez kérjük, küldjétek el nekünk a rajzot digitális formában: fényképezzétek le, esetleg scanneljétek be és a honlapon található [jelentkezési űrlap](#) kitöltése után küldjétek el az ott megadott e-mail címre.

A rajzpályázatunkra érkezett nevezéseket két külön kategóriában fogjuk értékelni. Egyrészt szakmai zsűri által, másrészt korcsoportonként leválogatott 20 legjobb közönségdíjas kategóriában is.

Az alábbiakban a versennyel kapcsolatban gyakran felmerülő kérdésekre igyekszünk válaszokat adni.

Amennyiben további kérdéseitek lennének, keressetek minket a info@fiatalokanemzetert.hu e-mail címünkön, vagy Facebook-oldalunkon keresztül.

A [jelentkezési űrlapot](https://forms.gle/pozp6b1ZCn4YARVH9) ide kattintva érhető el:

1. Mottól meddig tart a verseny?

A versenyre nevezni 2023. október 10-től 2023. december 4-ig lehet. Eredményhirdetés 2024. január 15-én lesz.

2. Mi alapján dől el, hogy ki nyeri a versenyt?

A határidőig beérkezett pályázatok két kategóriában is értékelve lesznek. Egyrészt az összes nevezést értékelni fogja egy szakmai zsűri, ahol korcsoportonként ki fogják választani a három legjobb. Másrészt korcsoportonként a 20 legjobb közönségdíjas kategóriában is indul, ahol a kedvelések száma lesz mérvadó és kategóriánként a három legtöbb szavazatot kapót fogjuk díjazni.

3. Miként fog zajlani a közönségdíjasok kiválasztása, a facebookos szavazás?

A határidőig beérkezett pályaművekből kiválasztásra kerül korcsoportonként a 20 legszebb rajz (összesen tehát 80), amelyeket 2023. december 11. és 2024. január 7. között teszünk a közzé a Fialatok a Nemzetért Alapítvány Facebook-oldalán (hetente 1 összesítő posztban 20 darabot). Ezekre a nevezésekre kedveléseket is lehet gyűjteni, a három legtöbb kedvelést kapó nevezés kap első, második és harmadik helyezettnek megfelelő díjat a közönségdíjas kategóriában.

Annak érdekében, hogy az oldalra később kikerülő nevezésekre is legyen még idő lájkokat gyűjteni, a megosztások lezárulta után egy hétig (január 14-ig) még lehet szavazni. Az eredményhirdetés időpontja: 2024. január 15.

4. Pontosan miről lehet rajzot küldeni?

Bármilyen, a hazaszeretetet, a Magyarország iránt érzett büszkeséget bemutató dolgot. Tudjuk, hogy ez egy összetett, sokrétű dolog, de mi most arra kérünk mindenkit, hogy a sok közül egyet válasszon ki: lehet ez egy hely, egy esemény, egy magyarságra jellemző dolog, egy történelmi/irodalmi/tudományos személy vagy akár egy találmány, hungarikum stb. Arra számítunk, hogy a sok különféle rajzból összeáll, hogy mi az a sok száz dolog, ami miatt büszkék lehetünk a hazánkra.

5. Milyen eszközöket használhatok a rajzhoz?

Készülhet graffittal, színes ceruzával, tollal, zsírkrétával, filctollal és festékkel is. Lehetnek színesek és egyszínűek is.

6. Hogyan lesz egy nevezés érvényes?

Az induló vagy hozzátartozója (illetve a rajztanára/az intézmény egy képviselője) kitölti a nevezési űrlapot ([űrlap](#)) majd az ott megadott címre elküldi az alkotásáról készült jpeg formátumú fotót vagy scannelt képet. A leírás azért is fontos, mert egyes esetekben az értelmezéshez jól jöhet egy külön magyarázat, hogy a szerző miért az adott témáról rajzolt. Fontos, hogy kizárólag saját készítésű rajzot fogadunk el.

7. Egy ember több nevezést is leadhat?

Igen, több rajzzal is indulhat egy ember. Ezeket külön nevezésként fogjuk értékelni, mindegyik esetében külön nevezési űrlapot szükséges leadni.

8. Ki indulhat a pályázaton?

A következő korcsoportokba tartozó fiatalok nevezéseit várjuk határon innen és túlról, valamint a diaszpórából:

Általános alsó 1-2. osztály

Általános alsó 3-4. osztály

Általános felső

Középiskola

9. Hogyan indulhatok a szakmai zsűri által díjazott kategóriában? Külön kell rá neveznem?

Nem kell hozzá külön nevezni, a zsűri az összes rajzot meg fogja nézni és kiválasztja közülük minden korcsoportban a 3 legjobbat.

10. Lehet lájkokat gyűjteni ismerősi körben, csoportokban, stb.?

Igen, már csak azért is, mert az Alapítványunk egyik célja a versennyel, hogy minél több ember láthassa ezeket az alkotásokat és felhívjuk a figyelmet, hogy mennyi mindenre lehetünk büszkék, ennek érdekében örülünk minden megosztásnak és poszt kedvelésnek.

11. Láttam, hogy az Alapítványnak van Instagram-oldala is, az ottani képedvelések is számítanak?

Az előválogatott rajzok ki fognak kerülni az Alapítvány Instagram oldalára is, de a verseny szempontjából csak a Facebookon érkező like-okat vesszük figyelembe.

12. Mikor lesz eredményhirdetés?

Eredményhirdetés január 15-én lesz online térben (nem személyes rendezvény formájában). A nyertesek nevét és rajzát újra közzé fogjuk tenni az oldalunkon, valamint felvesszük velük a kapcsolatot privát üzenetben.

13. Mi történik, ha a facebookos szavazásnál döntetlen eredmény születik?

Döntetlen esetén a nyereményt megkapja külön mindenki, aki az első, második vagy harmadik helynek megfelelő helyezést érte el.

14. Mit tartalmaz a nyeremény?

A korcsoportonkénti díjazottaknál a csomagok értékes tárgynyereményeket (társasjáték, ceruzakészlet, játékok, az alapítvány ajándéktárgyai) tartalmaznak 35, 20 és 10 ezer forint értékben. A közönségdíjasok esetében pedig korcsoportonként a legtöbb szavazatot kapót fogjuk díjazni egy-egy 35 ezer forint értékű csomaggal.

15. Hogyan kapja meg a győztes a nyereményt?

Kapcsolatfelvétel után mindenkivel egyénileg egyeztetünk a csomag átadásának módjáról.

Forrás: fiatalokanemzertert.hu

Könyvespolc – 2023

Az *Együtt* című irodalmi-művészeti-kulturális-humán tudományi folyóirat 2002–2022 között megjelent számai itt tekinthetők meg:

<http://kmmi.org.ua/konyvtar/folyoiratok/egyutt>

<https://epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=595>

<https://epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=595&fbclid=IwAR3iqRdtnfxM8KDff0vhknLbextAtxVVsF3qWCIRhUDnZxOma8Zam23jy1s>

(Számpláló: 33313 megtekintés, 2023. 09. 27. állapot szerint) Az elmúlt hónapban több mint 360-an érdeklődtek a folyóiratunk iránt.

Elkészült és az internetre felkerült a folyóirat 2023/1., 2023/2., 2023/3., 2023/4. száma.

Kárpátaljai magyar könyvek

(Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: **Dupka György**)

Megjelent

Dupka György és Zubánics László: A kárpátaljai magyar nyelvű helytörténeti, honismereti, tudományos könyvek válogatott bibliográfiája (1836–2023). KMMI-füzetek XXX. Ungvár–Budapest, 2023.

Tárolt változata: https://kmmi.org.ua/uploads/attachments/books/books-pdf/2023/bibliogr_01-85.pdf

Dupka Nándor: *Haklik Sándor vértanú. A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház hitvallói (1945-1991).* Felelős szerkesztő: **Szemere Judit.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 303. Intermix Kiadó–KMMI, Ungvár–Budapest, 2023. Tárolt változata: <https://kmmi.org.ua/uploads/attachments/books/KMMI-fuzetek/Haklik.pdf>

Szülőföldünk, Tiszabökény és környéke (Honismereti olvasókönyv és munkafüzet). Összeállította: **dr. Dupka György.** Lektorálta: **dr. Zubánics László.** Felelős szerkesztő: **dr. Zékány Krisztina.** Fotók, archív felvételek, dokumentummásolatok: **Fuchs Andrea.** Kárpátaljai Magyar Könyvek 302. Intermix Kiadó–KMMI, Ungvár–Budapest, 2023.

Előkészületben

A GULAG–GUPVI-kutatók nemzetközi fóruma Kárpátalján, 2022. Nemzetközi emlékkonferencia, Beregszász, 2022. november 18. A Szolyvai Emlékpark Évkönyve. Összeállította, a jegyzeteket írta: **Dupka György.** Lektorálta: **Zubánics László.** Felelős szerkesztő: **Zékány Krisztina.** Szolyvai Emlékpark–MÉKK, Ungvár–Budapest, 2023.

Hasznos kulturális, irodalmi, művészeti, tudományos információk

- árpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (ezen belül: *Együtt* irodalmi-művészeti-kulturális kéthavi folyóirat és a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozat tárolt változata): <https://kmmi.org.ua/>
- Kovács Vilmos Irodalmi Társaság: <http://kvit.hu>
- RIT, Kárpátalja Magyar Képzőművészek és Iparművészek Révész Imre Társasága: <https://reveszimretarsasag.hu/>
- Kárpátaljai Credo verséneklő Együttes. Kárpátaljai magyar zene Kárpátaljáról (lemezek): <http://credo.def.hu/Hazunktajilemezek.htm>
- Szolyvai Emlékpark: <https://szolyvaipark.org/>
- Kárpátaljai Tudományos Adatbank: <https://karpataljaiadatbank.com/>
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola: www.kmf.uz.ua
- Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács: <http://kmat.uz.ua>

Hasznos média linkek

<http://www.karpatalja.ma>

<https://www.karpatinfo.net>

<http://karpataljalap.net>

<http://kiszo.net>

Karp.at.in.ua

Dokumentumfilmek

(A YouTube-on elérhető népszerű dokumentumfilmek)

* **Kárpátaljai tragédia.** Rendező: Hajduk Márta.

<https://www.youtube.com/watch?v=hge17S3IEeE>

* **Látótér – Nyelvháború Kárpátalján**

<https://www.youtube.com/watch?v=OMViNQmz5a4>

* **Kárpátalja**

<https://www.youtube.com/watch?v=XycFjziEQgY>

* **Szerelmes földrajz. Kárpátalja.** Vári FABIÁN László költő, tanár beszél szülőföldjéről.

<https://www.youtube.com/watch?v=uUZqs3nOhRU>

* "ЦІНА ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ ЖИВИХ" фільм-реквієм/Az élet értéke az élő földön film-rekviem, I. rész. Перша частина відеопроєкту: Трилогія «Закарпатські угорці і німці: інтернування та депортаційні процеси 1944–1955 рр.». A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

https://www.youtube.com/watch?v=1IbWRIODDY0&list=LLHHlqP_5FDFpREps38a4MCA&index=3

* "Щоб не плакало небо над Україною" (Hogy ne sírjon az ég Ukrajna felett), 2015 p. "Damit der Himmel über der Ukraine nicht weint". Okszana Golovcsuk film-rekviemje, II. rész (ukrán–orosz nyelven). A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

https://www.youtube.com/watch?v=D3g276LcjUI&feature=share&fbclid=IwAR3L3VYRSjMYOylrwvxnwlo0rpbkOnkAWg_RECbOjs7gD001PwirqQOF0jU

* Намальована війна, 2015. Namaliovana viyna (Megfestett háború), 2015. Drawing War, 2014. Okszana Golovcsuk film-rekviemje, III. rész (ukrán–orosz nyelven). A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

<https://www.youtube.com/watch?v=bG0KI0c6ZDA>

https://www.youtube.com/watch?v=bG0KI0c6ZDA&list=LLHHlqP_5FDFpREps38a4MCA&index=1

Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma,

**www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua, www.umdsz.info
stb.**

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit (szerkesztő), Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat.

Archívum: kmmi.org.ua